

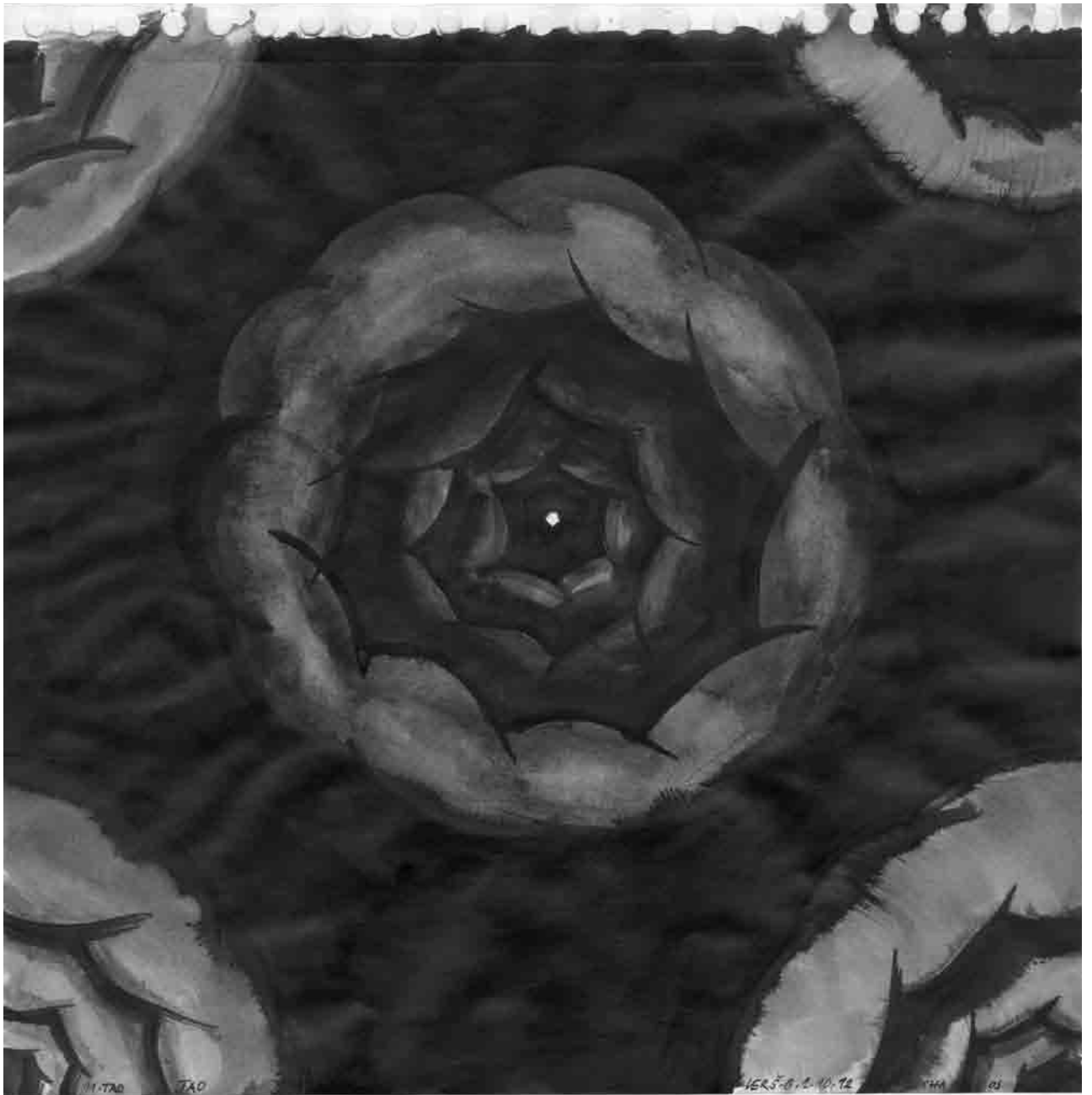
1

**Tao, které se dá popsát slovy, není stálé Tao
jméno, které se dá jmenovat, není věčné jméno
bezejmenné je počátkem všeho
pojmenovatelné je matkou tisíce věcí
proto prázdný a bez přání vidí počáteční jemnost,
ale naplněný vidí povstávající úplnost
to obojí má společný původ, ale různé jméno
dohromady je nazýváme tajemstvím
hlubším než hlubina sama
branou k počátku**

Komentář: Wang Pi říká, že jemnost je absolutní stupeň drobnosti; plností se rozumí plnost Taa, jež jediná prospívá; tajemství je temné ticho, ve kterém vůbec nic neexistuje, ale odkud obojí - bezejmenné i pojmenované vychází. (50, 51) Číslo v závorkách obsahují odkazy na příbuzné kapitoly, ale není nutné se jimi rozptylovat.

2

**Když všichni pod nebem rozeznali krásné jako krásné,
objevila se ošklivost
Když poznali dobré jako dobré,
bylo tu nedobré
Proto přítomnost jednoho vytváří nepřítomnost druhého
lehké a těžké dává smysl jedno druhému
dlouhé a krátké skládá společnou míru
vysoké a nízké se k sobě vztahuje
zpěv a hudba se doplňují
předtím a potom se následuje
Proto moudrý nekoná ze sebe a učí beze slov
deset tisíc věcí povstává bez jeho přičinění**

11.7.20

ZAO

VER 5.0.2.10.12

11.7.20

01

**a následuje jej
moudrý jim dává život, ale nevlastní je
činí, ale nevytváří žádnou závislost
završuje bez zásluh
a proto jej úspěch nemine!**

Komentář: Wang Pi říká, že potěšení a hněv mají stejný kořen, souhlas a nesouhlas vycházejí ze stejných bran; úspěch se dostavuje, jen jednáme-li v souladu s věcmi; soulad nelze vlastnit ani si za něj přičítat zásluhy. (20, 10, 51, 77)

3

**Nevyvyšovat nadané a lid nepodlehne hádkám
nevážit si cenností a lid nebude krást
neukazovat žádostivé a mysl lidu bude klidná
Proto moudrý vyprazdňuje mysl a naplňuje žaludek
oslabuje chtění a posiluje kosti
udržuje lid v nevědomosti a bez přání
nenechává jednat intelektuály
Protože sám od sebe nic nečiní,
tak se věci řídí samy!**

Komentář: Stará čínština nerozlišuje mezi myslí a srdcem; mysl a srdce vytvářejí jeden celek, proto v překladech do evropských jazyků dosazují překladatelé spíš podle svého citu jednu či druhou možnost, ale v zásadě jsou mysl a srdce zaměnitelné pojmy. Pojem „věc“ je široký a zahrnuje nejenom věci, ale také bytosti a situace. (12, 27, 49, 64)

4

**Tao je prázdná nádoba
používej ji, ale nenaplňuj
Je jako bezedná propast, původce všech věcí**

**otupuje ostré
rozmotává zauzlené
prolíná se s jasem
splývá s pouhým prachem
Jeho hlubina je tak nezměrná,
jako by tu ani nebylo
Nevím, čím je to dítě,
protože se nejspíš zrodilo
ještě před Pánem Nebes**

Komentář: Wang Pi k prvnímu verši říká: Tím, že se spolehne na pravidla jedné vznešené domácnosti, neudržíme ji v celistvosti, ale ani spolehnout se na zásady jednoho státu neumožní udržet jej netknutý. Dál říká: nádoba Taa je prázdná, ale nesnaž se ji naplnit, protože to, co ji dělá nevyčerpatelnou, ji zcela zaplňuje! (56, 70, 41)

5

**Nebe a země nejsou dobrotivé
zacházejí se všemi věcmi jako se slaměným psem
Moudrý vládce není dobrotivý
zachází s lidem jako se slaměným psem!
Vzduch mezi nebem a zemí je stejný
jako vzduch v měchu varhan nebo dmychadla
prázdný, ale nevyčerpatelný
čím víc proudí, tím víc vytváří
mnoho slov vyčerpá mysl
je lépe být prázdným měchem**

Komentář: Historik Wej Jüan popisuje, že lidé pletou z trávy slaměné psy, aby je s veškerou vážností předložili k oběti, ale po skončení rituálu je odhodí a skáčou po nich. Wang Pi říká, že kdyby varhany chtěly hrát samy od sebe, nebyly by hráči k užítku. Podobně prostor mezi nebem a zemí je nevyčerpatelný, protože dovoluje, aby se věci děly. No jo, ale kdo na něj hraje? (16, 77)